

Nâng cao khả năng cảm thụ âm nhạc cho trẻ 0-6 tuổi qua việc tổ chức các hoạt động âm nhạc ở trường mầm non

I. Sự khác nhau giữa chương trình cải cách và chương trình giáo dục mầm non mới

Chương trình cũ	Chương trình cải cách	Chương trình giáo dục mầm non mới
1. Tên gọi	Chương trình giáo dục âm nhạc	Chương trình nghệ thuật (Hoạt động âm nhạc)
2. Nội dung giáo dục âm nhạc	Chương trình chia theo 3 giai đoạn, mỗi giai đoạn bao gồm các bài dạy cụ thể	Nội dung của lĩnh vực giáo dục thẩm mỹ và được thể hiện vào các chủ đề
3. Phương pháp	Tập trung vào kỹ năng âm nhạc (hát, nghe, vận động theo nhạc, biểu diễn văn nghệ)	Thông qua việc tổ chức các hoạt động âm nhạc để làm giàu vốn cảm xúc và cung cấp các kỹ năng thể hiện âm nhạc
4. Hình thức tổ chức	Trình bày dạy các kỹ năng âm nhạc thông qua 4 loại tiết	Liên hệ vào khả năng âm nhạc của trẻ và mức độ của tác phẩm mang đến cho trẻ để tiến hành các hoạt động âm nhạc (hát, nghe, vận động theo nhạc, biểu diễn văn nghệ). Nội dung hoạt động được tiến hành theo hướng tích hợp
5. Mục đích yêu cầu	Đạt yêu cầu cần đạt cho mỗi loại tiết	Liên hệ theo các tiêu chí về mặt kiến thức, kỹ năng, thái độ cho từng hoạt động
6. Kết quả	Đạt yêu cầu cần đạt cho từng độ tuổi	Đạt yêu cầu cần đạt cho từng độ tuổi

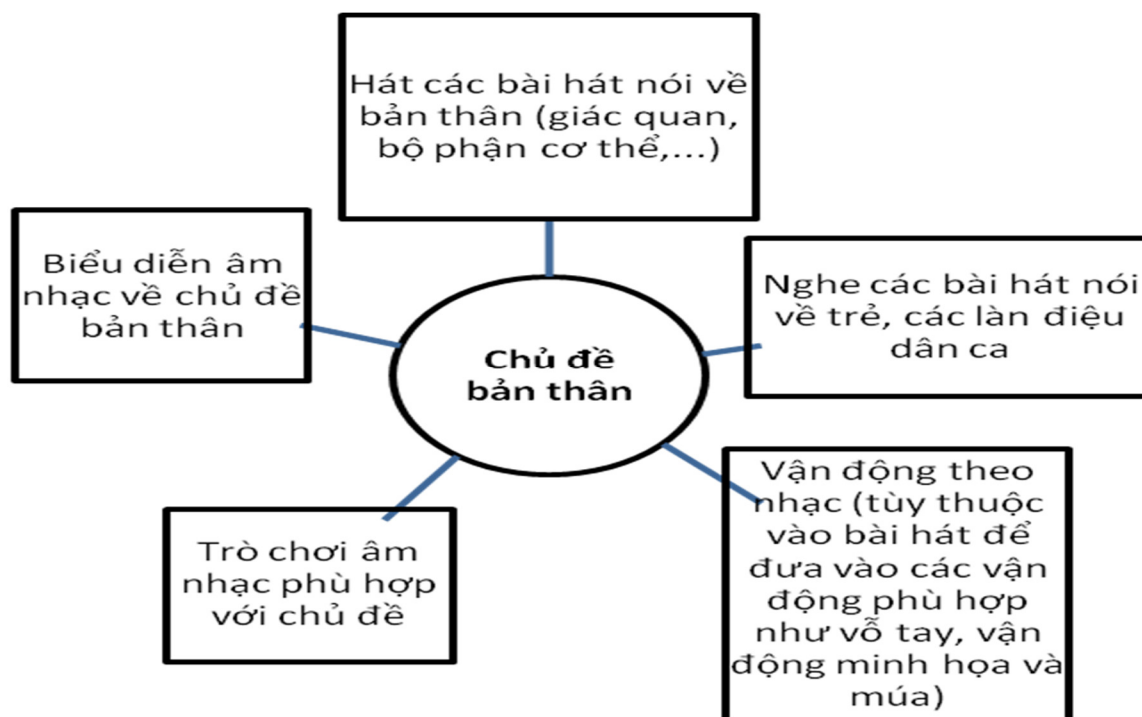
II. Nội dung giáo dục âm nhạc (nằm trong nội dung giáo dục phát triển thẩm mỹ)

1. Dạy trẻ:

- Cảm nhận và thể hiện cảm xúc trước vẻ đẹp của thiên nhiên, cuộc sống và tác phẩm âm nhạc
- Một số kỹ năng âm nhạc
- Thể hiện một cách sáng tạo khi tham gia vào hoạt động âm nhạc

2. Lựa chọn nội dung giáo dục âm nhạc phải phù hợp với từng chủ đề, từng độ tuổi khác nhau

VD:

III. Phương pháp dạy các hoạt động âm nhạc

1. Phương pháp dạy hát

Trước khi dạy hát cần cho trẻ làm quen với bài hát ở mọi lúc mọi nơi để:

- Biết được mức độ bài hát dễ hay khó
- Xem trẻ biết bài hát hay chưa nhằm xác định mức độ cảm nhận âm nhạc của trẻ

1.1 Cách dạy hát

- Gồm 2 cách khác nhau được áp dụng cho các bài hát ngắn, dễ hát và bài hát dài, khó hát.
- Trong quá trình dạy 2 loại bài hát này:
 - Nếu trẻ hát chưa đúng, cần sửa trọn vẹn câu hát, không nhắc lại lỗi sai
 - Dạy trẻ thể hiện sắc thái tình cảm bài hát
 - Dạy trẻ hát nâng cao

* Lưu ý: đối với các bài hát ngắn, khó hát, xử lý tương tự các bài hát dài, khó hát. Đối với các bài dài, dễ hát, xử lý tương tự các bài ngắn, dễ hát.

1.2 Cách tiến hành

- Hát mẫu
- Giới thiệu tên bài hát, tên tác giả
- Giới thiệu nội dung và tính chất bài hát
- Tập hát

2. Phương pháp nghe hát, nghe nhạc

2.1 Phương pháp

- Nghe trực tiếp
- Nghe qua phương tiện
 - Đài, băng đĩa
 - Đàn organ, nhạc cụ dân tộc
 - Video, vi tính

2.2 Cách tiến hành

- Tùy thuộc vào từng độ tuổi để áp dụng 2 phương pháp này một cách linh hoạt, đan xen lẫn nhau

* Lưu ý: đối với độ tuổi nhà trẻ, chủ yếu áp dụng phương pháp nghe trực tiếp

3. Phương pháp vận động theo nhạc

Sử dụng các hình thức vận động khác nhau dựa trên khả năng phát triển âm nhạc (cụ thể là khả năng phát triển vận động) của trẻ ở từng độ tuổi

- Vỗ tay, gõ đệm, nhún nhảy, lắc lư, đong đưa, nhún kỹ, dậm chân theo các tiết tấu
- Vận động minh họa, múa

Hai hình thức vận động minh họa và múa có điểm chung là đều dựa vào giai điệu, lời ca để xây dựng động tác sao cho phù hợp. Hai hình thức này khác nhau ở chỗ:

- Đối với hình thức vận động minh họa: mô phỏng các động tác theo giai điệu, lời ca
- Đối với hình thức múa: sử dụng các động tác múa có sự phối hợp tay, chân, thân, mình và nét mặt một cách biểu cảm

3.1 Cách dạy

3.1.1 Dạy vỗ tay theo tiết tấu

- Dạy trẻ vỗ tay theo cô cả bài (không phân tích cách vỗ tay thô)
- Khi trẻ đã biết vỗ tay, cần đan xen các hình thức tổ, nhóm để động viên trẻ tự vỗ tay. Khi trẻ đã vỗ tay thành thạo, cho trẻ kết hợp với các dụng cụ gõ đệm.
- Ngoài hình thức vỗ tay, gõ đệm, cô có thể cho trẻ kết hợp nhún nhảy, lắc lư, đong đưa, nhún kỹ,... theo tiết tấu đã học.

3.1.2 Dạy vận động minh họa và múa

- Đội hình: Căn cứ vào động tác để xây dựng đội hình vòng cung hay đội hình thể dục (đứng so le nhau)
- Khi hướng dẫn trẻ tập, cô cần đứng ngược chiều nhưng động tác hướng dẫn phải cùng chiều với trẻ
- Khi hướng dẫn tập, không phân tích động tác thô
- Cách dạy vận động minh họa như sau:
 - Cô tập cho trẻ vận động cùng cô từ đầu đến hết bài hát (tùy thuộc vào mức độ vận động của trẻ để có đưa ra số lần tập phù hợp).

Trong quá trình tập, nếu động tác nào trẻ vận động chưa nhịp nhàng thì cô phải sửa sai.

- Khi trẻ đã biết vận động cùng cô, cô có thể đan xen các hình thức tổ, nhóm, kết hợp cho trẻ nghe nhạc để cùng vận động.
- Cách dạy múa như sau:
 - Đối với các điệu múa có các động tác của cả nam và nữ, cần dạy riêng cho từng đối tượng.
 - Khi làm mẫu phải có 2 cô hoặc trẻ cùng làm mẫu.
 - Khi tập múa cần dạy trẻ múa nối tiếp từng động tác một từ đầu đến hết điệu múa. Trong quá trình tập múa, nếu động tác nào khó, cô có thể sử dụng biện pháp dùng lời kết hợp làm mẫu để dạy cho trẻ (không phân tích động tác thô).
 - Khi trẻ đã biết múa cùng cô, cô mới cho trẻ nam và nữ múa cùng nhau và kết hợp với nhạc.

3.2 Cách tiến hành

- * Trước khi tổ chức các hình thức dạy vận động theo nhạc, cô cần cho trẻ nghe hoặc hát lại bài hát và khuyến khích trẻ nói lên cảm nhận về nhịp điệu âm nhạc và cho trẻ chọn lựa hình thức vận động. Sau đó, cô mới hướng dẫn trẻ vận động như sau:
 - Làm mẫu
 - Giới thiệu tên hình thức vận động
 - Tập vận động

4. Trò chơi âm nhạc

4.1 Nội dung trò chơi

- Nghe giai điệu đoán tên bài hát
- Nghe tiết tấu đoán tên bài hát
- Nghe nội dung bài hát đoán tên bài hát
- Nghe bài hát đặt tên bài hát
- Nghe giai điệu đặt lời bài hát (5 tuổi)
- Nghe âm thanh đoán tên nhạc cụ
- Nhìn nhạc cụ, đoán tên và mô phỏng cách chơi nhạc cụ
- Nhìn nhạc cụ để diễn tả âm thanh và cách chơi nhạc cụ đó

4.2 Cách chơi

- Giới thiệu tên trò chơi
- Giới thiệu luật chơi, cách chơi
- Chơi mẫu
- Cho trẻ chơi (từ số lượng ít đến nhiều)

IV. Hình thức tổ chức hoạt động âm nhạc

1. Tổ chức trong giờ học

1.1 Đối với nhà trẻ: tổ chức trong hoạt động chơi-tập có chủ định

1.1.1 Hát

Nội dung trọng tâm: Hát

Nội dung kết hợp: Vận động theo nhạc (trò chơi âm nhạc)

1.1.2 Nghe hát

Nội dung trọng tâm: Nghe hát

Nội dung kết hợp: Vận động theo nhạc (trò chơi âm nhạc)

1.1.3 Vận động theo nhạc

Nội dung trọng tâm: Vận động theo nhạc

Nội dung kết hợp: Nghe hát

1.1.4 Biểu diễn văn nghệ theo chủ đề

1.2 Đối với mẫu giáo: tổ chức trong hoạt động học

1.2.1 Hát

Nội dung trọng tâm: Hát

Nội dung kết hợp:

- Vận động theo nhạc (trò chơi âm nhạc)

- Nghe hát, nghe nhạc

1.1.2 Nghe hát, nghe nhạc

Nội dung trọng tâm: Nghe hát, nghe nhạc

Nội dung kết hợp:

- Vận động theo nhạc

- Trò chơi âm nhạc

1.1.3 Vận động theo nhạc

Nội dung trọng tâm: Vận động theo nhạc

Nội dung kết hợp:

- Nghe hát, nghe nhạc

- Trò chơi âm nhạc

1.1.4 Biểu diễn văn nghệ theo chủ đề

2. Ngoài giờ học

2.1 Cho trẻ làm quen với các bài hát, vận động, trò chơi âm nhạc

2.2 Ôn luyện, củng cố những kỹ năng chưa đạt trong hoạt động học

2.3 Tổ chức các hoạt động biểu diễn văn nghệ, hoạt động giao lưu, hoạt động sự kiện

V. Cách trang trí môi trường lớp học (góc âm nhạc)

- Tên gọi: Tùy thuộc vào chủ đề

- Vị trí: Tùy thuộc vào diện tích lớp, không gây ảnh hưởng đến các góc chơi khác

- Đồ dùng: Nhạc cụ, dụng cụ âm nhạc, đài băng đĩa,...

VI. Đối với trường có giáo viên chuyên biệt

- Giáo viên cần có chuyên môn âm nhạc và học chuyên ngành mầm non
- Giáo viên tổ chức các hoạt động âm nhạc tại lớp học (đối với lớp có số lượng đông trẻ có thể tổ chức ở phòng hoạt động âm nhạc)

VII. Cách sử dụng phòng chức năng âm nhạc

- Phòng phải có diện tích rộng, đầy đủ ánh sáng và cách âm.
- Phòng phải được trang bị đủ hệ thống thiết bị âm thanh, hình ảnh và các nhạc cụ, dụng cụ âm nhạc.
- Đối tượng sử dụng: trẻ yêu thích hoạt động âm nhạc.
- Mục đích sử dụng: tổ chức các sự kiện, hoạt động giao lưu, biểu diễn văn nghệ